

BRL-K15001

2018-09-26

**Beoordelingsrichtlijn
kwaliteit leveringsketen
chemicaliën
drinkwatervoorziening**

voor het Kiwa procescertificaat voor het
transport van drinkwaterchemicaliën, aan
te duiden als het Kiwa ATD

**Trust
Quality
Progress**

Voorwoord Kiwa

Deze beoordelingsrichtlijn is opgesteld door de Technische Adviescommissie Leveringsketen Drinkwaterbedrijven, waarin belanghebbende partijen op het gebied van drinkwaterchemicaliën en het transport hiervan zijn vertegenwoordigd. De beoordelingsrichtlijn is vastgesteld door het College van Deskundigen Waterketen

Dit college begeleidt ook de uitvoering van certificatie en stelt zo nodig deze BRL bij. Waar in deze BRL sprake is van "College van Deskundigen" is daarmee bovengenoemd college bedoeld.

Deze BRL zal door Kiwa worden gehanteerd in samenhang met het Kiwa-Reglement voor Certificatie, waarin de algemene spelregels van Kiwa bij certificatie zijn vastgelegd.

Kiwa Nederland B.V.

Sir Winston Churchilllaan 273
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK

Tel. 088 998 44 00
Fax 088 998 44 20
info@kiwa.nl
www.kiwa.nl

© 2018 Kiwa N.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Het gebruik van deze Beoordelingsrichtlijn door derden, voor welk doel dan ook, is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met Kiwa is gesloten waarin het gebruiksrecht is geregeld.

Bindend verklaring

Deze beoordelingsrichtlijn is door Kiwa bindend verklaard per 26 september 2019.

Inhoudsopgave

	Voorwoord Kiwa	1
	Inhoudsopgave	2
1	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Toepassingsgebied	4
1.3	Kwaliteitsverklaring	5
2	Terminologie	6
2.1	Definities	6
2.2	Lijst van gebruikte afkortingen	8
3	Procedure voor het verkrijgen van een procescertificaat	9
3.1	Toelatingsonderzoek	9
3.2	Certificaatverlening	9
4	Proceseisen en bepalingsmethoden	10
4.1	Algemeen	10
4.1.1	Zuiverheid van de chemicaliën inclusief opslag en laadvoorziening bij de chemicaliënproducent	10
4.1.2	Levering aan/via distributeurs van chemicaliën	10
4.1.3	Specificaties t.b.v. bestelling door drinkwaterbedrijf	11
4.1.4	Transport	11
4.1.4.1	De vervoerder	11
4.1.4.2	De chauffeur	12
4.1.4.3	De tankauto	13
4.1.4.4	De reiniging van de tankauto	13
4.1.4.5	Het laden van de tankauto	14
4.1.4.6	Het eigenlijk transport	15
4.1.5	Aflevering: ontvangst en controle	15
4.1.6	Lossen	15
4.1.7	Opslag	15
4.1.8	Verdunnen	15
4.1.9	Gebruik	16
5	Merken	17
5.1	Certificatiemerken	17
6	Eisen aan het kwaliteitssysteem	18
6.1	Beheerder van het kwaliteitssysteem	18

6.2	Interne kwaliteitsbewaking/kwaliteitsplan	18
6.3	Procedures en werkinstructies	18
6.4	Overige eisen aan het kwaliteitssysteem	18
7	Samenvatting onderzoek en controle	19
7.1	Onderzoeksmatrix	19
7.2	Controle op het kwaliteitssysteem	19
8	Afspraken over uitvoering certificatie	20
8.1	Algemeen	20
8.2	Certificatiepersoneel	20
8.2.1	Kwalificatie-eisen	20
8.2.2	Kwalificatie	22
8.3	Rapport toelatingsonderzoek	22
8.4	Beslissing over certificaatverlening	22
8.5	Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring	22
8.6	Aard en frequentie van externe controles	22
8.7	Tekortkomingen	22
8.8	Rapportage aan College van Deskundigen	23
8.9	Interpretatie van eisen	23
9	Lijst van vermelde documenten	24
9.1	Publiekrechtelijke regelgeving	24
9.2	Normen / normatieve documenten:	24
9.3	Bibliografie	24
I	Model certificaat (informatief)	25
II	Model IKB-schema (informatief)	27
III	Voorbeeld ECD/ERD	28
IV	Voorbeeld CMR vrachtbrief	29
V	Lijst van relevante UN-nummers	31
VI	Checklist levering bulkchemicaliën	32
VII	Informatie voor de afnemer (drinkwaterbedrijf)	34

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De in deze BRL opgenomen eisen worden door Kiwa gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag en de instandhouding van een procescertificaat voor het transport van drinkwaterchemicaliën, aan te duiden als Kiwa ATD. Het Kiwa ATD is bedoeld voor de vervoerder van de drinkwaterchemicaliën.

Deze BRL vervangt BRL K15001 d.d. 9 november 2009.

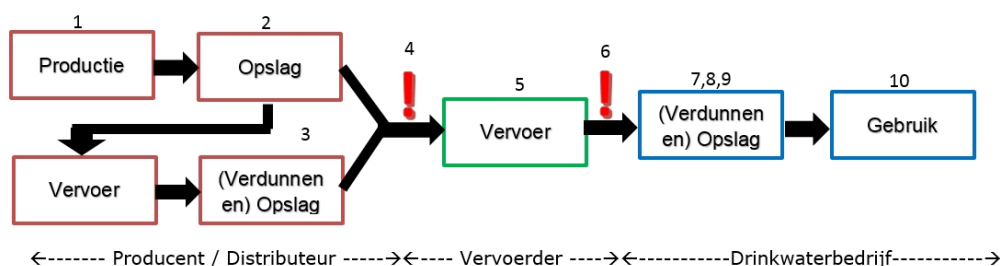
De kwaliteitsverklaringen die op basis van die BRL zijn afgegeven verliezen in elk geval hun geldigheid op 26 september 2019.

Bij de uitvoering van certificatiwerkzaamheden is Kiwa gebonden aan de eisen, als opgenomen in NEN-EN-ISO/IEC 17065.

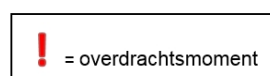
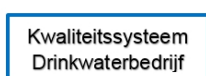
1.2 Toepassingsgebied

Hieronder is schematische de gehele leveringsketen van drinkwaterchemicaliën weergegeven, van product(ieproces) van de chemicaliën tot en met het gebruik daarvan op een zuiveringsstation van een drinkwaterbedrijf. Het gaat daarbij om de volgende tien 'schakels':

1. Het productieproces en het daarbij vervaardigde product;
2. De opslag bij de producent en de door de producent gebruikte laadvoorziening;
3. (optioneel) De levering van chemicaliën aan Nederlandse drinkwaterbedrijven via de chemicaliëndistributeurs (tussenhandel);
4. De bestelling van chemicaliën door Nederlandse drinkwaterbedrijven;
5. Het transport van chemicaliën vanaf de productielocatie naar een zuiveringsstation, eventueel via de chemicaliëndistributeurs;
6. De aflevering van chemicaliën op een zuiveringsstation, onderscheiden in de ontvangst van een tankauto en de daarbij uit te voeren controles;
7. Het daadwerkelijke lossen van chemicaliën op een zuiveringsstation na een positief resultaat van de uitgevoerde controles;
8. De opslag van chemicaliën op een zuiveringsstation;
9. Het zo nodig verdunnen van vloeibare chemicaliën met water;
10. Het uiteindelijke gebruik van chemicaliën in het zuiveringsproces.

Legenda: /

De leverancier is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de afgeleverde drinkwaterchemicaliën, de vervoerder voor de kwaliteit van het transport ervan.

Aansluitend aan schakel 6. in het bovenstaande schema vindt vrijgave om te lossen plaats. Op dit moment vindt de daadwerkelijke levering van de drinkwaterchemicaliën plaats en eindigt het toepassingsgebied van deze beoordelingsrichtlijn.

Met het tekenen van de vrachtbrief door het drinkwaterbedrijf op het moment van daadwerkelijke levering vindt de overdracht van de drinkwaterchemicaliën plaats. De kwaliteit van drinkwaterchemicaliën wordt reeds gewaarborgd middels op basis van de Regeling Materialen en Chemicaliën drink- en warm tapwatervoorziening van het Ministerie van I en W erkende kwaliteitsverklaringen. Het Kiwa Water Mark certificaat is zo'n erkende kwaliteitsverklaring, die zowel de publiekrechtelijke hygiënische als privaatrechtelijke functionele aspecten omvat. De erkende kwaliteitsverklaringen hebben betrekking op de kwaliteit van de drinkwaterchemicaliën zoals die worden geproduceerd, inclusief de kwaliteitsbeheersing van het productieproces bij de producent. Hiermee zijn de schakels 1. en 2. afgedekt.

Indien de drinkwaterbedrijven drinkwaterchemicaliën betrekken via chemicaliën-distributeurs (tussenhandel), dienen de chemicaliën een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling te hebben, waarin de betreffende tussenhandelaar wordt genoemd als leverancier. Hiermee is schakel 3., afgezien van het transport van de chemicaliënproducent naar de distributeur en van de distributeur naar de eindgebruiker, afgedekt.

De schakels 4., 8., 9. en 10. in de leveringsketen vallen volledig onder de verantwoordelijkheid van de drinkwaterbedrijven en daarmee buiten het toepassingsgebied van deze beoordelingsrichtlijn. Enige relevante informatie met betrekking tot bovengenoemde schakels is opgenomen in bijlage VII.

1.3 Kwaliteitsverklaring

De op basis van deze BRL af te geven kwaliteitsverklaringen worden aangeduid als Kiwa-procescertificaat.

Een model procescertificaat is ter informatie als bijlage opgenomen.

2 Terminologie

2.1 Definities

In deze BRL zijn de volgende termen en definities van toepassing:

- **Afnemer:** partij die bij een producent of leverancier drinkwaterchemicaliën koopt, in deze beoordelingsrichtlijn veelal een drinkwaterbedrijf;
- **Beoordelingsrichtlijn (BRL):** de in het College van Deskundigen gemaakte afspraken over het onderwerp van certificatie;
- **Certificatiemerk:** een beschermd merk, waarvan het gebruik met machtiging van Kiwa wordt toegestaan aan de leverancier, wiens producten bij aflevering geacht kunnen worden te voldoen aan de geldende eisen;
- **College van Deskundigen:** het College van Deskundigen Waterketen (CWK);
- **Controleonderzoek:** het onderzoek dat na certificaatverlening wordt uitgevoerd om vast te stellen dat de gecertificeerde producten bij voortdurende aan de in de BRL gestelde eisen voldoen;
- **Distributeur:** partij die drinkwaterchemicaliën, als zodanig of eventueel na verdunnen, uitsluitend bewaart en in de handel brengt ten behoeve van derden, in deze beoordelingsrichtlijn veelal drinkwaterbedrijven;
- **Drinkwater:** water bestemd of mede bestemd om te drinken, te koken of voedsel te bereiden dan wel voor andere huishoudelijke doeleinden, met uitzondering van warm tapwater, dat door middel van leidingen ter beschikking wordt gesteld aan consumenten of andere afnemers; (bron Drinkwaterwet);
- **Drinkwaterbedrijf:**
  - a. bedrijf uitsluitend of mede bestemd tot openbare drinkwatervoorziening door levering van drinkwater aan consumenten of andere afnemers, of
  - b. bedrijf uitsluitend of mede bestemd tot levering van drinkwater aan een bedrijf of bedrijven als bedoeld onder a; (bron Drinkwaterwet);
- **Drinkwaterchemicaliën:** alle producten die door de drinkwaterbedrijven in contact worden gebracht met het te behandelen drink- of warmtapwater of daaraan worden toegevoegd om een kwaliteitsverandering van het water te bewerkstelligen;
- **IKB-schema:** een beschrijving van de door de leverancier uitgevoerde kwaliteitscontroles, als onderdeel van zijn kwaliteitssysteem;
- **Leverancier:** de partij die er voor verantwoordelijk is dat producten bij voortdurende voldoen aan de eisen waarop de certificatie is gebaseerd;
- **Procescertificaat:** een document, dat een verklaring van Kiwa inhoudt, dat de in dat document vermelde en door de leverancier geleverde processen bij aflevering geacht kunnen worden te voldoen aan de voor die processen geldende eisen;
- **Productielocatie:** locatie waar de drinkwaterchemicaliën worden geproduceerd;
- **Tankauto:** een motorvoertuig, gebouwd om vloeistoffen, gassen, poedervormige of korrelvormige stoffen te vervoeren en uitgerust met één of meer tanks al dan

niet permanent op het voertuig gemonteerd alsook elk geheel bestaande uit een motorvoertuig en de tankaanhangwagen of de tankoplegger die daaraan gekoppeld is;

- **Toelatingsonderzoek:** de initiële beoordeling van de leverancier en het onderzoek van de betreffende producten en/of processen ten behoeve van de eerste afgifte van een certificaat;
- **Vervoerder:** de partij die er voor verantwoordelijk is dat de onder deze beoordelingsrichtlijn vallende producten en/of processen bij voortduring voldoen aan de eisen waarop de certificatie is gebaseerd;
- **Zuiveringsstation:** Locatie van een drinkwaterbedrijf voor de bereiding van drinkwater of een halffabricaat.

2.2 Lijst van gebruikte afkortingen

In deze BRL worden de volgende afkortingen gebruikt:

- **APK** - Algemene periodieke keuring;
- **ATA** - Attest Toxicologische Aspecten;
- **ATCN** - Association of Tankcleaning Companies Netherlands;
- **ATD** - Attest Transport Drinkwaterchemicaliën;
- **ADR** - Accord européen relatif au transport international de marchandises Dangereuses par Route;
- **BRL** - Beoordelingsrichtlijn;
- **CAS** - Certification assessor;
- **DM** - Decision maker;
- **ECD** - European Cleaning Document;
- **ERD** - Europees Reinigings Document;
- **ERK** - Europees Referentie Kader
- **IKB** - Interne Kwaliteits Bewaking;
- **RDW** - Rijksdienst voor het Wegverkeer;
- **SAS** - Site Assessor;
- **UN** - United Nations

3 Procedure voor het verkrijgen van een procescertificaat

3.1 Toelatingsonderzoek

Het uit te voeren toelatingsonderzoek vindt plaats aan de hand van de in deze BRL opgenomen eisen en omvat, afhankelijk van de aard van het te certificeren product:

- de beoordeling van het proces;
- de beoordeling van het kwaliteitssysteem en het IKB-schema;
- een toetsing op de aanwezigheid en het functioneren van de overige vereiste procedures.

3.2 Certificaatverlening

Na afronding van het toelatingsonderzoek worden de resultaten voorgelegd aan de beslisser (**DM**, zie hoofdstuk 8.2). Deze beoordeelt de resultaten en stelt vast of het certificaat kan worden verleend of dat aanvullende gegevens en/of onderzoeken nodig zijn voordat het certificaat kan worden verleend.

4 Proceseisen en bepalingmethoden

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen, waaraan de leveringsketen van drinkwaterchemicaliën, van producent tot aan de eindgebruiker, moet voldoen, evenals de bepalingmethoden om vast te stellen dat aan de eisen wordt voldaan. Dit betreft eisen gerelateerd aan:

- zuiverheid van de chemicaliën zelf;
- opslag bij de chemicaliënproducent inclusief laadvoorziening;
- levering aan/via distributeurs van chemicaliën;
- specificaties t.b.v. bestelling door drinkwaterbedrijf;
- transport;
- aflevering: ontvangst en controle;
- lossen;
- opslag;
- verdunnen;
- gebruik.

4.1.1 *Zuiverheid van de chemicaliën inclusief opslag en laadvoorziening bij de chemicaliënproducent*

Chemicaliën voor de bereiding van drinkwater dienen overeenkomstig de publiekrechtelijke regelgeving te beschikken over een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling materialen en chemicaliën drink- en warm tapwatervoorziening. De eisen aan de zuiverheid van die drinkwaterchemicaliën alsmede aan de opslag- en laadvoorziening bij de chemicaliënproducent worden door middel van die erkende kwaliteitsverklaring afgedekt. Als 'erkende certificatie-instelling' volgens genoemde Regeling is Kiwa Nederland gerechtigd erkende kwaliteitsverklaringen af te geven. De geldigheid van deze Kiwa Water Mark certificaten kan worden geverifieerd op de website van Kiwa Nederland.

4.1.2 *Levering aan/via distributeurs van chemicaliën*

Degene die de levering op bestelling van een klant uitvoert, is verantwoordelijk voor de kwaliteit van die bestelling.

De volgende situaties kunnen worden onderscheiden:

- Verhandelen van chemicaliën, die vanaf de productielocatie direct naar een afnemer (gebruiker) gaan;
- Inkoop door en opslag bij een distributeur van chemicaliën gevolgd door afzet (in kleine(re) hoeveelheden) bij afnemers zowel in bulk als verpakt;
- Ingekochte en opgeslagen chemicaliën worden verdund met water en in verdunde vorm direct of na tussenopslag afgezet.

Voor de drie bovenstaande situaties dient de chemicaliëndistributeur als producent en/of leverancier (en daarmee kwaliteitsverantwoordelijke) over een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling te beschikken.

De handelingen die plaatsvinden bij de distributeur, bijvoorbeeld verdunnen, opslaan, etc. maken onderdeel uit van het IKB-schema dat in het kader van de aan de distributeur te verlenen erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling, wordt vastgesteld.

Voor het transport van de chemicaliën van de productielocatie van de producent naar de chemicaliëndistributeur en van de chemicaliëndistributeur naar het zuiveringsstation, gelden de eisen zoals die zijn opgenomen 4.1.4.

4.1.3 Specificaties t.b.v. bestelling door drinkwaterbedrijf

Informatief, zie bijlage VII.

4.1.4 Transport

In het kader van het transport van producten in contact met drinkwater worden regelmatig de begrippen 'dedicated' en 'non-dedicated' gehanteerd. 'Dedicated', waarvoor ook wel het begrip 'vrijgesteld' wordt gebruikt, heeft in dat verband de betekenis van 'specifiek ervoor bedoeld'.

Het transport van chemicaliën kan op verschillende manieren plaatsvinden:

- Volledig dedicated (heel specifiek voor een product dat beschikt over een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling);
- 'Regeling dedicated' (specifiek voor meerdere producten die beschikken over een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling (bijvoorbeeld zoutzuur en natronloog));
- 'Voedingsmiddelen-dedicated' (uitsluitend voor voedingsmiddelen inclusief waterbehandelingschemicaliën);
- Non-dedicated (in één tankauto kan 'alles' worden vervoerd).

4.1.4.1 De vervoerder

Het kwaliteitsmanagementsysteem van de vervoerder dient te voldoen aan de eisen van ISO 9001 of een daaraan gelijkwaardig kwaliteitsmanagement-systeem voor vervoer.

De vervoerder dient een beveiligingsplan opgesteld te hebben in overeenstemming met hoofdstuk 1.10 van het ADR¹:

1.10.3.2 Beveiligingsplannen

1.10.3.2.1 De vervoerders van stoffen als genoemd in bijlage V van deze beoordelingsrichtlijn moeten een beveiligingsplan vaststellen, invoeren en naleven, dat ten minste de in [1.10.3.2.2](#) opgenomen elementen bevat.

1.10.3.2.2 Ieder beveiligingsplan moet ten minste de volgende elementen bevatten:

- a) specifieke toewijzing van de verantwoordelijkheden op het gebied van beveiliging aan personen, die over de vereiste bevoegdheden en kwalificaties beschikken om hun verantwoordelijkheden uit te voeren;
- b) registratie van de betrokken gevaarlijke goederen of typen van goederen;
- c) beoordeling van de normale werkprocessen en de daaruit voortvloeiende beveiligingsrisico's inclusief het voor het vervoer noodzakelijke oponthoud, voor het verkeer noodzakelijke verblijf van de goederen in de voertuigen, tanks of containers vóór, tijdens en na de verandering van plaats, de tijdelijke tussenopslag van goederen ten behoeve van het wisselen van vervoersmodaliteit of vervoermiddel (overslag), voor zover van toepassing;
- d) duidelijke beschrijving van de maatregelen die ter verkleining van de beveiligingsrisico's in overeenstemming met de verantwoordelijkheden en plichten van de betrokkenen genomen moeten worden, inclusief:
  - opleiding;
  - beveiligingsbeleid (bijv. maatregelen bij verhoogde bedreiging, onderzoek bij de aanstelling van nieuw personeel, het plaatsen van personeel op bepaalde plaatsen, enz.);
  - werkwijze van het bedrijf [bijv. keus en gebruik van routes, voor zover deze bekend zijn, toegang tot gevaarlijke goederen tijdens de tijdelijke tussen-opslag (als bedoeld onder c), nabijheid tot kwetsbare infrastructuur-installaties, enz.];
  - de ter verkleining van de beveiligingsrisico's te gebruiken uitrustingen en hulpmiddelen;

¹ Het [ADR](#) is het verdrag voor het internationale vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. ADR is de afkorting van 'Accord européen relatif au transport international de marchandises Dangereuses par Route'.

- e) doelmatige en geactualiseerde procedures voor de melding van en het gedrag bij bedreigingen, inbreuk op de beveiliging of daarmee samenhangende voorvallen;
  - f) methoden voor de evaluatie en toetsing van de beveiligingsplannen en methoden voor de periodieke beoordeling en actualisering van de plannen;
  - g) maatregelen ter waarborging van de fysieke beveiliging van de in het beveiligingsplan opgenomen vervoersinformatie; en
  - h) maatregelen ter waarborging dat de verspreiding van de zich in het beveiligings-plan bevindende informatie met betrekking tot het vervoer tot die personen beperkt is, die deze informatie nodig hebben.
- Opmerking : Vervoerders, afzenders en geadresseerden behoren met elkaar en met de bevoegde autoriteit samen te werken om aanwijzingen voor eventuele bedreigingen uit te wisselen, geschikte beveiligingsmaatregelen te nemen en om op voorvallen, die de beveiliging in gevaar brengen, te reageren.*

Onderuitbesteding

Transportopdrachten gegeven aan de Kiwa-ATD gecertificeerde vervoerder, nader te noemen de hoofdvervoerder, mogen uitsluitend uitgevoerd worden door eigen chauffeurs of door volledige geïntegreerde charters van de desbetreffende hoofdvervoerder. Onderuitbesteding aan andere, niet Kiwa-ATD gecertificeerde vervoerders is niet toegestaan.

Onder volledig geïntegreerde charters wordt verstaan:

- vaste onderaannemers die rijden onder exclusiviteitscontract bij de Kiwa-ATD gecertificeerde hoofdvervoerder;
- die de nodige opleidingen hebben gekregen van de BRL-K15001 en aldus conform die kwaliteitsnormen handelen, deze opleidingen dienen eveneens aantoonbaar te zijn bij de hoofdvervoerder;
- die jaarlijks geëvalueerd worden door de hoofdvervoerder om na te gaan of ze nog ageren conform de Kiwa-ATD normen, dit dient eveneens aantoonbaar te zijn bij de hoofdvervoerder.

Onder eigen chauffeurs wordt verstaan:

- chauffeurs die met een arbeidscontract zijn verbonden aan de hoofdvervoerder.

De Kiwa-ATD gecertificeerde vervoerder blijft in beide gevallen aansprakelijk voor naleving van de Kiwa-ATD richtlijnen en de certificatie blijft in zijn handen en is niet overdraagbaar naar zijn exclusieve charters.

Indien gebruik wordt gemaakt van volledige geïntegreerde charters worden deze als zodanig kenbaar gemaakt op het Kiwa-ATD certificaat.

Melden van inbreuken

Teneinde de doeltreffendheid van de waarborging van de fysieke beveiliging van de transporteenheid periodiek te kunnen beoordelen en te actualiseren dient de vervoerder iedere inbreuk op de beveiliging van een Kiwa-ATD transport(eenheid), zoals zegelverbreking en inbreuken die mogelijk gevolgen kunnen hebben op de veiligheid en betrouwbaarheid van de lading, volgens de eigen kwaliteitsprocedure vast te leggen. Tegelijkertijd dient de vervoerder hiervan Kiwa Nederland B.V. onverwijld in kennis te stellen.

4.1.4.2 De chauffeur

Omdat in geval van calamiteiten heldere communicatie met de operator van het drinkwaterbedrijf moet kunnen plaatsvinden dient de chauffeur de Nederlandse, Engelse of Duitse taal te beheersen (minimaal basisniveau volgens ERK - Europees Referentiekader) en in het bezit te zijn van een geldig rijbewijs en, indien van toepassing, ADR-certificaat.

De chauffeur dient ervan op de hoogte te zijn dat het te vervoeren product zal worden toegepast bij de bereiding van drinkwater.

4.1.4.3 *De tankauto*

De tankauto dient in een goede technische staat van onderhoud te verkeren, blijkend uit een geldige APK of gelijkwaardig. Hiertoe dient het laatste keuringsrapport te kunnen worden getoond (eventueel via de website van de RDW).

De onderdelen van de tankauto met toebehoren, waarmee de te vervoeren chemicaliën in contact komen, mogen de kwaliteit daarvan niet significant nadelig beïnvloeden.

Indien de tankauto is voorzien van een compressor en/of een overhevelingspomp dient deze olievrij te zijn.

Indien gebruik wordt gemaakt van gecompartmenteerde tankauto's, dient ieder compartiment een dedicated losuitlaat te hebben; de aanwezigheid van een manifold (verzamelspruitstuk) is niet toegestaan.

4.1.4.4 *De reiniging van de tankauto*

Omdat de kwaliteit van de te vervoeren chemicaliën niet beïnvloed mag worden door stoffen van een vorige lading of eventuele restanten daarvan, dienen de tankauto's en de hulpmiddelen (losslangen, koppelingen en overige hulpmaterialen), indien het transport niet volledig dedicated plaatsvindt, voor elke lading doelmatig en hygiënisch verantwoord te worden gespoeld en/of gereinigd.

De laatste reinigingsstap dient, afhankelijk van het te vervoeren product, te bestaan uit spoelen met water van drinkwaterkwaliteit.

In verband met de aard van het product, het volledig dedicated transport en de gevoeligheid voor minimale hoeveelheden water wordt met betrekking tot het transport van gassen een afwijkend regime van reiniging gehanteerd.

In de regel worden tankauto's voor het transport van gassen met een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling gereinigd met gecertificeerde gas dat wordt vervoerd. De reiniging vindt plaats voor ingebruikname van nieuwe tankauto's en na onderhoud en tevens na het vervoer van gas dat niet beschikt over een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling.

De tankauto inclusief alle hulpmiddelen dient te worden gereinigd door een ATCN of EFTCO erkend tankautoreinigingsbedrijf. Als bewijs hiervoor dient een ERD (Europees Reinigings Document) of ECD (European Cleaning Document), of een hieraan gelijkwaardig reinigingsdocument, waarop tevens aangegeven dient te worden waaruit de voorgaande lading heeft bestaan. De voorgaande lading mag alleen bestaan uit niet ADR-plichtige stoffen, met uitzondering van stoffen die vallen in ADR klasse 8.

Een voorbeeld van een ERD, inclusief het ATCN logo, is opgenomen in bijlage III.

Alle openingen van de tankauto, inclusief luchtkraantje en winddop, de luchtkoppeling (aansluiting) voor op de oplegger én alle hulpmiddelen inclusief slangenkoker(s) dienen na de reiniging onomkeerbaar te worden verzegeld met hiertoe geschikte unieke en identificeerbare zegels.

De nummers van de gebruikte zegels moeten voor elk verzegeld onderdeel van de tankauto worden vermeld op het reinigingsdocument.

Na de reiniging worden alle openingen van de tankauto en ook de slangenkoker verzegeld en wordt een ERD/ECD ingevuld en aan de chauffeur overhandigd.

Bij reiniging door de vervoerder zelf dienen hiervoor procedures aanwezig te zijn. Deze dienen te borgen dat het reinigen en/of spoelen doelmatig en hygiënisch plaatsvindt.

Tankauto's voor vaste stoffen moeten na reiniging en/of spoelen worden gedroogd.

Bij volledig dedicated transport behoort een specifiek reinigingsprotocol voor spoelen en/of reinigen van de tankauto omdat steeds een product van dezelfde handelskwaliteit wordt vervoerd.

Ook in geval van volledig dedicated vervoer zal er periodiek, en ten minste eenmaal per drie maanden, een ATCN/EFTCO-erkende, of gelijkwaardige, reiniging plaats dienen te vinden.

4.1.4.5 *Het laden van de tankauto*

Na reiniging gaat de tankauto naar de productielocatie om te worden geladen. Hier worden alle na de tankreiniging aangebrachte verzegelingen door de chauffeur en operator samen gecontroleerd. Uitsluitend de verzegelingen van de voor het laden vereiste openingen worden verbroken.

Aan de hand van de opdrachtbon wordt de overeenkomst van bestelling en levering door de operator en de chauffeur geverifieerd: beiden dienen zich er vooraf van te vergewissen dat het juiste product wordt geladen.

In het geval van een tankauto met meerdere compartimenten dienen de chauffeur en de operator zeker te stellen dat het juiste product in het juiste compartiment wordt geladen.

De kwaliteit van het product mag tijdens het laden niet worden beïnvloed door omgevingsfactoren. Er mogen tijdens het laden geen product-oneigenlijke stoffen terechtkomen in de tankauto.

Tijdens het laden van de tankauto dient de chauffeur voortdurend in de directe omgeving te zijn in verband met toezicht.

Zodra een tankauto is geladen, worden alle openingen waarvan na tankreiniging de verzegeling is verbroken opnieuw verzegeld door de operator in aanwezigheid van de chauffeur. De nummers van de nieuwe zegels worden vastgelegd in de vrachtbrief.

Voordat de verzegeling wordt aangebracht door de operator of door daarvoor aangewezen gekwalificeerd personeel van de site wordt een monsterneming vanuit de tankauto uitgevoerd. Monsterneming uit de opslag of het gebruik van een dagmonster is een aanvaardbaar alternatief. Het monster blijft minimaal twee maanden achter op de productielocatie voor eventuele contra-expertise. Het monster wordt gecodeerd en de code wordt overgenomen in de vrachtbrief. Gassen worden niet uit de tankauto bemonsterd. In plaats daarvan wordt de kwaliteit van het te vervoeren gas in de productievoorraad geanalyseerd. De meetresultaten of analyserapporten blijven minimaal twee maanden bewaard.

Naast de zegelnummers en de monstercode dienen in de vrachtbrief, model CMR/AVC¹, de volgende zaken te worden vermeld.

- o Kiwa ATD
- o Certificaatnummer van het product
- o Handelsnaam volgens de erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling
- o De datum van laden
- o De locatie waar is geladen
- o De datum van vertrek

Een voorbeeld van een CMR vrachtbrief is opgenomen in bijlage IV.

---

¹ AVC is vanuit de Wet Goederenvervoer over de Weg het verplichte format voor binnenlands vervoer. CMR is vanuit EU overleg van Transport ministers (het CEMT) verplicht voor grensoverschrijdend vervoer.

4.1.4.6 *Het eigenlijk transport*

Ter informatie.

Indien de ADR dat voor een stof verplicht dient een tankauto te zijn voorzien van een UN nummer.

Een lijst met UN-nummers van relevante drinkwaterchemicaliën is opgenomen in bijlage V.

4.1.5 Aflevering: ontvangst en controle

Dit hoofdstuk handelt over de aflevering van individuele leveringen van chemicaliën op een zuiveringsstation.

Zodra de tankauto zich op het terrein van het zuiveringsstation bevindt, valt die inclusief chauffeur onder toezicht van de verantwoordelijke medewerker van het drinkwaterbedrijf. Dat betekent dat tankauto en chauffeur zich moeten conformeren aan algemeen geldende regels en aan huisregels van het drinkwaterbedrijf, en dat de chauffeur instructies van personeel van de zuiveringslocaties dient op te volgen.

Bij de praktische uitvoering van de controle op aspecten die moeten zijn afgedekt alvorens tot lossen kan worden overgegaan, worden procedures van het drinkwaterbedrijf van toepassing. Er wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van een checklist naar het model uit bijlage IV bij de "Kwaliteitsrichtlijn voor chemicaliën ten behoeve van de bereiding van drinkwater"^[2]. Een hiervan afgeleide checklist is opgenomen in bijlage VI.

Enige informatieve toelichting is opgenomen in bijlage VII.

4.1.6 Lossen

De losprocedure mag worden gestart als de afleveringsprocedure inclusief de ingangscntrole met goed gevolg is doorlopen (checklist). Op basis daarvan geeft de verantwoordelijke medewerker van het drinkwaterbedrijf toestemming aan de chauffeur voor het daadwerkelijke lossen.

Nadat een lading drinkwaterchemicaliën de ingangscntrole positief heeft doorlopen en wordt vrijgegeven om te worden gelost zal de controle op de naleving van de eisen plaatsvinden onder de verantwoordelijkheid van de drinkwaterbedrijven en formeel geen onderdeel uitmaken van deze beoordelingsrichtlijn.

Enige informatieve toelichting is opgenomen in bijlage VII.

4.1.7 Opslag

De opslag van drinkwaterchemicaliën vindt plaats op en onder de verantwoordelijkheid van de drinkwaterbedrijven. Eisen die worden gesteld aan de opslagprocedures en -faciliteiten maken daarom geen onderdeel uit van deze beoordelingsrichtlijn.

Enige informatieve toelichting is opgenomen in bijlage VII.

4.1.8 Verdunnen

Dit hoofdstuk heeft betrekking op het verdunnen van chemicaliën op het zuiveringsstation van het drinkwaterbedrijf. Een bekende hoeveelheid van een product wordt (batchgewijs) gemengd met bekende hoeveelheid water tot een gewenst gehalte.

Eisen die worden gesteld aan de procedures en faciliteiten die verband houden met het verdunnen maken daarom geen onderdeel uit van deze beoordelingsrichtlijn.

Enige informatieve toelichting is opgenomen in bijlage VII.

4.1.9 Gebruik

Met 'Gebruik' wordt bedoeld het gebruik door het drinkwaterbedrijf van een levering chemicaliën door middel van doseren totdat die levering volledig is verbruikt of is verzadigd.

Eisen die worden gesteld aan de procedures en faciliteiten die verband houden met het gebruik van de chemicaliën maken daarom geen onderdeel uit van deze beoordelingsrichtlijn.

Enige informatieve toelichting is opgenomen in bijlage VII.

5 Merken

5.1 Certificatiemerk

Het navolgende merk en aanduiding moet op duidelijke wijze op de vrachtbrief zijn aangebracht:

- Kiwa ATD.

6 Eisen aan het kwaliteitssysteem

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen waaraan het kwaliteitssysteem van de leverancier moet voldoen.

6.1 Beheerder van het kwaliteitssysteem

Binnen de organisatiestructuur moet een functionaris zijn aangewezen die belast is met het beheer van het kwaliteitssysteem van de leverancier.

6.2 Interne kwaliteitsbewaking/kwaliteitsplan

De leverancier moet beschikken over een door hem toegepast schema van interne kwaliteitsbewaking (IKB-schema).

In dit IKB-schema moet aantoonbaar zijn vastgelegd:

- welke aspecten door de leverancier worden gecontroleerd;
- volgens welke methoden die controles plaatsvinden;
- hoe vaak deze controles worden uitgevoerd;
- hoe de controleresultaten worden geregistreerd en bewaard.

Dit IKB-schema moet ten minste een gelijkwaardige afgeleide zijn van het in de bijlage II vermelde model IKB-schema.

6.3 Procedures en werkinstructies

De leverancier moet kunnen overleggen:

- procedures voor:
  - de behandeling van producten met afwijkingen;
  - corrigerende maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen;
  - de behandeling van klachten over geleverde producten en/of diensten;
- de gehanteerde werkinstructies en controleformulieren.

6.4 Overige eisen aan het kwaliteitssysteem

De leverancier moet het volgende kunnen overleggen:

- het organigram van de organisatie;
- de kwalificatie eisen van het betrokken personeel.

7 Samenvatting onderzoek en controle

Hieronder is de samenvatting gegeven van het bij certificatie uit te voeren:

- **Toelatingsonderzoek:** het onderzoek om vast te stellen dat aan alle in de BRL gestelde eisen wordt voldaan;
- **Controleonderzoek:** het onderzoek dat na certificaatverlening wordt uitgevoerd om vast te stellen dat het gecertificeerde proces bij voortduring aan de in de BRL gestelde eisen voldoet; daarbij is tevens aangegeven met welke frequentie controleonderzoek door de certificatie-instelling (CI) moet worden uitgevoerd;
- Controle op het kwaliteitssysteem: controle op de naleving van het IKB-schema en de procedures

7.1 Onderzoeksmatrix

Omschrijving eis	Artikel BRL	Onderzoek in kader van		
		Toelating	Controle na certificaatverlening a), b)	
			Controle	Frequentie
Prestatie-eisen				
Kwaliteitssysteem conform ISO 9001	4.1.4.1 6.1 - 6.4	X	X	1 x per jaar
ERD/ECD (of gelijkwaardig)	4.1.4.4	X	X	2 x per jaar
Proceseisen				
Beveiligingsplan, Onderuitbesteding	4.1.4.1	X	X	1 x per jaar
Taalbeheersing, rijbewijs, ADR-cert. chauffeur	4.1.4.2	X	X	2 x per jaar
Verzegeling plus registratie - op reinigingsdocument - op vrachtbrief	4.1.4.4 4.1.4.5 4.1.4.6	X	X	2 x per jaar
Eisen mbt materieel				
Technische staat tankauto (aandacht compressor, overhevelingspomp en manifold)	4.1.4.3	X	X	2 x per jaar

a) Bij significante wijzigingen, ter beoordeling door Kiwa, van het proces of de totstandkoming ervan moet opnieuw worden vastgesteld of het proces voldoet aan de eisen.

b) Tijdens het controlebezoek controleert de inspecteur het proces aan de hand van een selectie uit de bovenstaande gemarkeerde producteisen. De frequentie van controlebezoeken is gedefinieerd in paragraaf 8.6 van deze BRL.

7.2 Controle op het kwaliteitssysteem

Het kwaliteitssysteem van de leverancier zal door Kiwa worden beoordeeld.

Deze beoordeling omvat ten minste de aspecten die vermeld zijn in het vigerende Kiwa-Reglement voor Certificatie.

8 Afspraken over uitvoering certificatie

8.1 Algemeen

De certificatie-instelling moet beschikken over een reglement, of een daaraan gelijkwaardig document, waarin de algemene regels zijn vastgelegd die bij certificatie worden gehanteerd.

In het bijzonder zijn dit:

- de algemene regels voor het uitvoeren van het toelatingsonderzoek, te onderscheiden naar de:
  - wijze waarop leveranciers worden geïnformeerd over de behandeling van een aanvraag;
  - uitvoering van het onderzoek;
  - beslissing naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek.
- de algemene regels ten aanzien van de uitvoering van controles en de daarbij gehanteerde controleaspecten;
- de door de certificatie-instelling te treffen maatregelen bij tekortkomingen;
- de door de certificatie-instelling te ondernemen maatregelen bij oneigenlijk gebruik van certificaten, certificatiemerk, pictogrammen en logo's;
- de regels bij beëindiging van een certificaat;
- de mogelijkheid tot het instellen van beroep tegen beslissingen of maatregelen van de certificatie-instelling.

8.2 Certificatiepersoneel

Het bij certificatie betrokken personeel is te onderscheiden naar:

- Certification assessor (**CAS**): belast met het uitvoeren van ontwerp- en documentatiebeoordelingen, attesteringsonderzoeken, toelatingen, beoordelen van aanvragen en het reviewen van conformiteitsbeoordelingen;
- Site assessor (**SAS**): belast met de uitvoering van de externe controle bij de leverancier;
- Decision maker (**DM**): belast met het nemen van beslissingen naar aanleiding van uitgevoerde toelatingsonderzoeken, voortzetting van certificatie naar aanleiding van uitgevoerde controles en beslissingen over de noodzaak tot het treffen van corrigerende maatregelen.

8.2.1 Kwalificatie-eisen

De kwalificatie-eisen zijn opgebouwd uit:

- kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een certificatie-instelling die voldoet aan de in NEN-EN-ISO/IEC 17065 gestelde eisen;
- kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een certificatie-instelling die door het College van Deskundigen aanvullend zijn vastgesteld voor het onderwerp van deze BRL.

Opleiding en ervaring van het betrokken certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn vastgelegd.

Basis competenties	Beoordelingscriteria
Kennis van de bedrijfsprocessen. Vaardigheden voor het verrichten van professionele beoordelingen van producten, processen, diensten, installaties, ontwerp en managementsystemen.	<i>Relevante werkervaring:</i> SAS, CAS: 1 jaar DM: 5 jaar inclusief 1 jaar m.b.t. certificatie Relevante technische kennis en werkervaring vergeleken met: SAS: beroepsonderwijs (MBO) CAS, DM: Bachelor (HBO)
Vaardigheden uitvoeren site assessment . Adequate communicatievaardigheden (o.a. rapporten schrijven, presentatie vaardigheden en interview vaardigheden).	SAS: Kiwa Audit training of gelijkwaardig en 4 site assessments inclusief 1 zelfstandig onder toezicht.
Uitvoeren Initieel onderzoek	CAS: uitgevoerd 3 initiële audits onder toezicht .
Uitvoeren review	CAS: beoordeling van 3 reviews

Technische competenties	Beoordelingscriteria
Opleiding	Algemeen: Opleidingen in een van de volgende disciplines: • Civiele techniek; • Werktuigbouwkunde.
Uitvoering testen	Algemeen: • 1 week laboratorium training (algemeen en schema specifiek) inclusief meettechnieken en uitvoeren testen onder toezicht; • Uitvoeren testen (per schema).
Ervaring - Specifiek	CAS • 3 complete toelatingen (exclusief de initiële audit van een productielocatie) onder bijwoning van een CAS . • 1 complete zelfstandig uitgevoerde toelating (geëvalueerd door PM). • 3 initiële audits op de productielocatie onder begeleiding van de PM . • 1 complete zelfstandig uitgevoerde toelating (geëvalueerd door PM). SAS • 5 inspectie audits samen met een gekwalificeerde SAS . • 3 inspectie audits zelfstandig uitgevoerd (geëvalueerd door PM).
Vaardigheden betreffende de bijwoning	PM Interne trainingen t.b.v. bijwoningen

Legenda:

- Product manager: (**PM**)
- Site assessor (**SAS**)
- Certification assessor (**CAS**)
- Decision maker (**DM**)

8.2.2 **Kwalificatie**

Certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn gekwalificeerd door toetsing van opleiding en ervaring aan bovenvermelde eisen. Indien kwalificatie plaats vindt op grond van afwijkende criteria, moet dit schriftelijk zijn vastgelegd.

De bevoegdheid om te kwalificeren ligt bij:

- PM: kwalificatie van CAS en SAS;
- management van de certificatie-instelling: kwalificatie van DM.

8.3 **Rapport toelatingsonderzoek**

De certificatie-instelling legt de bevindingen van het toelatingsonderzoek vast in een rapport. Het rapport moet aan de volgende eisen voldoen:

- volledigheid: het rapport doet een uitspraak over alle in de BRL gestelde eisen;
- traceerbaarheid: de bevindingen waarop uitspraken zijn gebaseerd moeten traceerbaar zijn vastgelegd;
- basis voor beslissing: over certificaatverlening moet de DM zijn beslissing kunnen baseren op de in het rapport vastgelegde bevindingen.

8.4 **Beslissing over certificaatverlening**

De beslissing over certificaatverlening moet plaats vinden door een daartoe gekwalificeerde beslisser (**DM**), die niet zelf bij het certificaatonderzoek betrokken is geweest. De beslissing moet traceerbaar zijn vastgelegd.

8.5 **Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring**

Het procescertificaat moet zijn uitgevoerd conform het als bijlage opgenomen model.

8.6 **Aard en frequentie van externe controles**

De certificatie-instelling moet controle uitoefenen bij de leverancier op de naleving van zijn verplichtingen. Over de aan te houden controlefrequentie beslist het College van Deskundigen.

Bij de inwerkingtreding van deze BRL is de frequentie vastgesteld op twee controlebezoeken per jaar voor leveranciers die over een kwaliteitsmanagement systeem volgens ISO 9001 voor hun proces beschikken (of een daaraan gelijkwaardig kwaliteitsmanagement systeem voor vervoer) dat is gecertificeerd door een geaccrediteerde instelling (volgens ISO/IEC 17021) en waarbij het IKB-schema een geïntegreerd onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteem is. Hierbij vindt eenmaal een audit plaats bij de vervoerder en eenmaal tijdens een levering bij een drinkwaterbedrijf, aan de hand van de checklist uit bijlage VI.

De door de certificatie-instelling uit te voeren controles zullen ten minste betrekking hebben op:

- de in het certificaat vastgelegde processpecificaties;
- het IKB-schema van de leverancier en de resultaten van door de leverancier uitgevoerde controles;
- de juiste wijze van merken;
- de naleving van de vereiste procedures,
- behandeling van klachten over geleverde proces.

De bevindingen van elke uitgevoerde controle zullen door Kiwa herleidbaar worden vastgelegd in een rapport.

8.7 **Tekortkomingen**

Bij het niet voldoen aan de eisen worden door Kiwa maatregelen genomen conform het sanctiebeleid zoals beschreven in het Kiwa Reglement voor Certificatie.

Het Kiwa Reglement voor Certificatie is beschikbaar via de “Nieuws en publicaties” pagina op de website van Kiwa [Kiwa Reglement voor Certificatie](#).

8.8 Rapportage aan College van Deskundigen

De certificatie-instelling rapporteert ten minste jaarlijks over de uitgevoerde certificatiwerkzaamheden. In deze rapportage moeten de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- mutaties in aantal certificaten (nieuw/vervallen);
- aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie;
- resultaten van de controles;
- opgelegde maatregelen bij tekortkomingen;
- ontvangen klachten van derden over gecertificeerde producten.

8.9 Interpretatie van eisen

Het College van Deskundigen mag de interpretatie van de in deze BRL gestelde eisen vastleggen in één afzonderlijk interpretatiedocument.

9 Lijst van vermelde documenten

9.1 Publiekrechtelijke regelgeving

Staatscourant van 18 juli 2011, nr. 11911 'Regeling materialen en chemicaliën drink- en warm tapwatervoorziening'

9.2 Normen / normatieve documenten:

Nummer	Titel	Versie*
NEN-EN-ISO 9001:2015	Kwaliteitsmanagementsystemen - Eisen	
NEN-EN-ISO/IEC 17020	Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor het functioneren van verschillende soorten instellingen die keuringen uitvoeren	
NEN-EN ISO/IEC 17021	Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor instellingen die audits en certificatie van managementsystemen uitvoeren	
NEN-EN-ISO/IEC 17024	Conformiteitsbeoordeling – Algemene eisen voor instellingen die persoonscertificatie uitvoeren	
NEN-EN-ISO/IEC 17025	Conformiteitsbeoordeling – Algemene eisen voor de bekwaamheid van beproevings- en kalibratie laboratoria	
NEN-EN-ISO/IEC 17065	Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten	

*) Indien in deze kolom geen datum van uitgifte wordt aangegeven, geldt de vigerende versie van het document.

9.3 Bibliografie

Kwaliteitsrichtlijn voor chemicaliën ten behoeve van de bereiding van drinkwater, 25-2-2008, M. Meerkerk (Kiwa)

I Model certificaat (informatief)

Procescertificaat K12345/01

Uitgegeven 2000-01-01
Vervangt K12345/01
Pagina 1 van 2

Transport van drinkwaterchemicaliën

VERKLARING VAN KIWA

Met dit op basis van BRL K15001 "Kwaliteit leveringsketen chemicaliën drinkwatervoorziening" d.d. 26-09-2019, conform het Kiwa-Reglement voor Certificatie afgegeven procescertificaat verklaart Kiwa dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de door

VERVOERDER

verrichte werkzaamheden bij voortdurend aan de in dit procescertificaat vastgelegde proces-specificaties voldoen, mits in het contract met de opdrachtgever is vermeld dat de werkzaamheden worden verricht conform dit procescertificaat en dat het eindresultaat voldoet aan de daaraan gestelde prestaties, zoals in de BRL zijn vastgelegd.

Luc Leroy
Kiwa

Openbaarmaking van het certificaat is toegestaan.

Advies: raadpleeg www.kiwa.nl om na te gaan of dit certificaat geldig is.

Kiwa Nederland B.V.
Sir Winston Churchilllaan 273
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK
Tel: 088 995 44 00
Fax: 088 995 44 20
info@kiwa.nl
www.kiwa.nl

Certificaathouder

Vervoerder
Streekl
Postcode 3142
Land
Tel. +310123456789
E-mail: info@vervoerder.nl
www.vervoerder.nl

Charters

Verkeerswet
Versie charters 2

Certificatieproces
bestaat uit initiele en
periodieke beoordeling
van:
• kwaliteitssysteem
• proces

Transport van drinkwaterchemicaliën

TECHNISCHE SPECIFICATIE

Algemene beschrijving van het proces

Het proces omvat het door de vervoerder transporteren van drinkwaterchemicaliën van een productielocatie naar een zuiveringsstation van een drinkwaterproductiebedrijf.

Processpecificatie

Het certificaat K12345 heeft betrekking op het transport van de volgende drinkwaterchemicaliën in bulk en tankauto's:

- Calciumcarbonaat (kalksteen)
- Calciumcarbonaat (kalksteen)
- Calciumcarbonaat (kalksteen)
- Calciumcarbonaat (kalksteen)
- Calciumcarbonaat (kalksteen)
- Calciumcarbonaat (kalksteen)

WENKEN VOOR DE AFNEMER

Inspecteer bij aflevering of:

- geleverd is wat is overeengekomen;
- de output van het proces geen zichtbare gebreken vertoont.

Indien u op grond van het hiervoor gestelde tot afkeuring overgaat, neem dan contact op met:

- Vervoerder

en zo nodig met:

- Kiwa Nederland B.V.

II Model IKB-schema (informatief)

Controle onderwerpen	Controle aspecten	Controle methode	Controle frequentie	Controle registratie
Te vervoeren drinkwaterchemicaliën: <ul style="list-style-type: none"> • Ingangscontrol 	<ul style="list-style-type: none"> • Erkende kwaliteitsverklaring 	Opvragen certificaat	Jaarlijks en bij wijzigen vervoersovereenkomst met leverancier	Vervoersovereenkomst met leverancier
Operationeel proces, materieel, personeel: <ul style="list-style-type: none"> • Procedures • Werkinstructies • Materieel 	<ul style="list-style-type: none"> • Kwalificatie chauffeurs (rijbewijs, ADR, talen) • Reinigen tankauto's • Algemeen • Verzegelen • Reinigen Technische staat	Selectieprocedure, opleidingbeleid ATCN-erkend of gelijkwaardig Bijwonen instructie vervoer drinkwaterchemicaliën APK en Regulier onderhoud	Bij indiensttreding en na opleiding Jaarlijks Jaarlijks ? Jaarlijks en na onderhoud	Personeelsdossier Rittenadministratie / Reinigingsdocumenten Personeelsdossier Keuringsrapport en voertuigdossier

III Voorbeeld ECD/ERD

		EFTCO Cleaning Document ®				CTC vzw - ASBL Stiepelhuisstraat 5 A Rue de l'Entrapôl 5 A B-1020 Brussel - Bruxelles ☎ 0032 2 425 68 00	
www.eftco.org		BE 6000001		www.ctc-belgium.be			
1							
2 Referentienr. klant / Référence du client / Customer reference number*				3 Volgnr. / N° de série / Serial number			
4 Klant / Client / Customer				5 Identificatienr. / N° d'identification / Identification numbers Voertuig / Véhicule / Vehicle Tank, Container, IBC / Citerne, Conteneur, GRV / Tank, Container			
6 Productaard / Nature du produit / Nature of product*				7 Volgende lading / Prochain chargement / Next Load*			
8 Laatste lading / Dernier Produit Transporté Previous load Naam / Nom / Name		9 Reinigingsprocedures / Procédures de lavage Cleaning Procedures EFTCO Code / Omschrijving / Description / Description*		Comp UN N°			
10 Aanvullende werkzaamheden / Prestations complémentaires / Additional Services							
11 Opmerkingen / Observations / Comments							
12 Naam reiniger / Nom du laveur / Name cleaner*				13 Date / Time In* Date / Time Out			
Het tankreinigingsstation en de chauffeur bevestigen dat bovenvermelde diensten om de tank te reinigen werden uitgevoerd (zie EFTCO definitie van 'clean') / La station de lavage et le conducteur attestent que les moyens décrits ci-dessus ont effectivement été mis en oeuvre pour nettoyer la citerne (cfr la définition EFTCO de 'propre') / The cleaning station and the driver confirm that the above service(s) to clean the tank have been carried out (see EFTCO definition of 'clean').							
14 Tankreinigingsstation / la station de lavage / Cleaning Station Naam / Nom / Name Handtekening / Signature / Signature				15 Chauffeur / Conducteur / Driver* Naam / Nom / Name Handtekening / Signature / Signature			

(* Optional)

IV Voorbeeld CMR vrachtbrief

De vrachtbrief is op de volgende pagina opgenomen. Zoals is te zien, zijn alle vakken daarin van een nummering voorzien (linksboven). Ter verduidelijking zijn daarin in het Nederlands de volgende teksten opgenomen:

1. Afzender (naam, adres, land);
2. Geadresseerde (naam, adres, land);
3. Plaats (bestemd) voor de aflevering der goederen (plaats, land);
4. Plaats en datum van in ontvangstneming der goederen (plaats, land, datum);
5. Bijgevoegde documenten;
6. Merken en nummers;
7. Aantal colli;
8. Wijze van verpakking;
9. Aard der goederen;
10. Statistisch nummer;
11. Bruto gewicht in kg;
12. Volume in m³;
13. Instructies afzender;
14. Frankeringvoorschrift;
15. Remboursement;
16. Vervoerder (naam, adres, land);
17. Opvolgende vervoerders (naam, adres, land);
18. Voorbehoud en opmerkingen van de vervoerder;
19. Speciale overeenkomsten;
20. Te betalen door;
21. Opgemaakt te ..... de .....
22. Handtekening en stempel van de afzender;
23. Handtekening en stempel van de vervoerder;
24. Goederen ontvangen (plaats en datum) en Handtekening en stempel van de geadresseerde.

1

Model IRU / Auteursrecht s/va / Stichting Vervoeradres - 's-Gravenhage
 Tel. 070-306 67 66
 www.bvabv.nl

Utgave b/va
 19+21+22
 y compris en / inbegrepen
 1-15
 einschließlich

A remplir sous la responsabilité de l'expéditeur / In te vullen onder verantwoordelijkheid van de afzender / Auszufüllen unter der Verantwortung des Absenders

version 2.3

 S-4vZ
 YN

Exemplaire pour expéditeur / Exemplaer voor afzender / Exemplar für Absender

LETTRÉ DE VOITURE - DOCUMENT DE TRANSPORT
 VRACHTBRIEF - VERVOERDOCUMENT
 FRACHTBRIEF - TRANSPORTDOKUMENT

CMR AVC-2002

Code transporteur / Vervoerscode / Code Frachtführer
 No / Nr

1 Expéditeur (nom, adresse, pays) / Afzender (naam, adres, land)
 Absender (Name, Anschrift, Land)

2 Destinataire (nom, adresse, pays) / Geadresseerde (naam, adres, land)
 Empfänger (Name, Anschrift, Land)

3 Lieu prévu pour la livraison de la marchandise (lieu, pays) / Plaats (bestemd) voor de aflevering der goederen (plaats, land) / Auslieferungsort des Gutes (Ort, Land)

4 Lieu et date de la prise en charge de la marchandise (lieu, pays, date) / Plaats en dat. v. inontvangstneming der goederen (plaats, land, datum) / Ort und Tag der Übernahme des Gutes (Ort, Land, Datum)

5 Documents annexés / Bijgevoegde documenten
 Beigelagte Dokumente

6 Marques et numéros / Merken en nummers / Kennzeichen und Nummern

7 Nombre de colis / Aantal zak / Anzahl der Packstücke

8 Mode d'emballage / Wijze van verpakking / Art der Verpackung

9 Nature de la marchandise / Aard der goederen / Bezeichnung des Gutes

10 No statistique / Statistisch nummer / Statistiknummer

11 Poids brut / Bruto gewicht in kg / Brutogewicht in kg

12 Cubage m³ / Volume in m³ / Umfang in m³

15 Réserves et observations du transporteur / Voorbehoud en opmerkingen van de vervoerder
 Vorbehalte und Bemerkungen des Frachtführers

16 Transporteur (nom, adresse, pays) / Vervoerder (naam, adres, land)
 Frachtführer (Name, Anschrift, Land)

17 Transporteurs successifs (nom, adresse, pays) / Opvolgende vervoerders (naam, adres, land)
 Nachfolgende Frachtführer (Name, Anschrift, Land)

18 Réserve et observations du destinataire / Voorbehoud en opmerkingen van de geadresseerde
 Vorbehalte und Bemerkungen des Empfängers

19 Conventions particulières / Speciale overeenkomsten
 Besondere Vereinbarungen

20 A payer par / Te betalen door / Zu zahlen von

Expéditeur / Afzender / Absender	Monnaie / Gelddoort / Währung	Destinataire / Geadresseerde / Empfänger
Prix de transport / Vracht prijs / Fracht Réductions / Kortingen / Ermäßigungen Solde / Saldo / Zwischensumme Suppléments / Supplémenten / Zuschläge Frais accessoires / Bijkomende kosten / Nebengebühren TOTAL / TOTAAL / GESAMTSUMME:		

21 Etablie à / Opgemaakt te / Ausgeteigt in

22 Signature et timbre de l'expéditeur / Handtekening en stempel van de afzender / Unterschrift und Stempel des Absenders

23 Signature et timbre du transporteur / Handtekening en stempel van de vervoerder / Unterschrift und Stempel des Frachtführers

24 Marchandises reçues / Goederen ontvangen
 Gut empfangen

Lieu / Plaats / Ort

le / de / am

Signature et timbre du destinataire / Handtekening en stempel van de geadresseerde / Unterschrift und Stempel des Empfängers

DE VRACHTBRIEF GOEDI GEREgeld!

NL 024896

Indien de overeengekomen plaats van inontvangstneming en van aflevering van de zaken zijn gelegen in twee verschillende landen zijn het CMR-Verdrag alsmede in aanvulling daarop de Algemene Vervoercondities 2002, laatste versie, van toepassing.

Indien de overeengekomen plaats van inontvangstneming en van aflevering van de zaken zijn gelegen in Nederland zijn de Algemene Vervoercondities 2002, laatste versie, van toepassing. De Algemene Vervoercondities 2002, laatste versie, zijn door s/va / Stichting Vervoeradres gedeponoreerd ter griffie van de arrondissementsrechtbank te Amsterdam en Rotterdam.

V Lijst van relevante UN-nummers

Naam	NEN-norm	UN nummer	opmerkingen	UN nummer	opmerkingen
Actieve koolstof in poedervorm	NEN-EN 12901	1362	niet alle typen zijn 1362, meeste zijn VRJ.		
Actieve koolstof in korrelvorm - Deel 1: Onbewerkte actieve koolstof in korrelvorm	NEN-EN 12915-1	1362	niet alle typen zijn 1362, meeste zijn VRJ.		
Actieve koolstof in korrelvorm - Deel 2: Gereactiveerde actieve koolstof in korrelvorm	NEN-EN 12915-2	1362	niet alle typen zijn 1362, meeste zijn VRJ.		
Aluminiumchloride	NEN-EN 881	2581	voeistof	1726	watervrij
aluminiumchloride-hydroxide	NEN-EN 881	VRJ			
aluminium-chloridehydroxidesulfaat (monomeer)	NEN-EN 881	VRJ			
Aluminiumsilicaat, geëxpandeerd	NEN-EN 12905	VRJ			
Aluminiumsulfaat	NEN-EN 878	VRJ			
Aluminiumijzer(III)chloride	NEN-EN 935	?			
aluminium-ijzer(III)chloridehydroxide (monomeer)	NEN-EN 935	?			
Aluminiumijzer(II)sulfaat	NEN-EN 887	?			
Antraciet	NEN-EN 12909	VRJ			
Anionische en niet-ionische polyacrylamiden	NEN-EN 1407	VRJ			
Artiscalants voor membranen - polyfosfaten	prEN 15041	?			
Azijnzuur	NEN-EN 13194	2790	10 - 80%	2789	>= 80%
Bentoniet	NEN-EN 13754	VRJ			
Calciumcarbonaat	NEN-EN 1018	VRJ			
Calciumdiwaterstoffsulfaat	NEN-EN 1204	VRJ			
Calciumhypochloriet	NEN-EN 900	2880	gehydrateerd	1748	droog
Chloor	NEN-EN 937	1710			
Chloordioxide	NEN-EN 12671	VRJ			
Dolomiet (half gebrand)	NEN-EN 1017	VRJ			
Ethanol	NEN-EN 13176	1170			
Fosforzuur	NEN-EN 974	1805	25-85%	3453	vast (100%)
Granaatzand	NEN-EN 12910	VRJ			
Kaliumdiwaterstoffsulfaat	NEN-EN 1201	VRJ			
Kaliumsulfaat	NEN-EN 1203	VRJ			
Kaliumpermanganaat	NEN-EN 12672	1490			
Kaliumperoxomonosulfaat	NEN-EN 12678	3260	algemeen UN nummer		
Kaliumtripolyfosfaat	NEN-EN 1211	VRJ			
Kalk met hoog calciumgehalte	NEN-EN 12518	VRJ			
Koolstofdioxide	NEN-EN 936	1013		2187 1845	sterk gekoeld, voeibaar vast, (droogijs)
Mangaandioxide	NEN-EN 13752	VRJ			
Methanol	NEN-EN 13177	1230			
Natriumcalciumpolyfosfaat	NEN-EN 1208	VRJ			
Natriumcarbonaat	NEN-EN 897	VRJ			
Natriumchloraat	prEN 15028	1495	Vast	2428	voeibaar
Natriumchloride	NEN-EN 973	VRJ			
Natriumchloriet	NEN-EN 938	1496			
Natriumdiwaterstoffsulfaat	NEN-EN 1198	VRJ			
Natriumfluoride	NEN-EN 12173	1690			
Natriumfosfaat	NEN-EN 1200	VRJ			
Natriumhydroxide	NEN-EN 896	1823	vast	1824	voeibaar
Natriumhypochloriet	NEN-EN 901	1791			
Natriumperoxodisulfaat	NEN-EN 12926	1505			
Natriumpolyfosfaat	NEN-EN 1212	VRJ			
Natriumpyrosulfaat	NEN-EN 1205	VRJ			
Natriumsilicaat	NEN-EN 1209	VRJ			
Natriumsulfiet	NEN-EN 12124	VRJ			
Natriumthiosulfaat	NEN-EN 12125	VRJ			
Natriumtripolyfosfaat	NEN-EN 1210	VRJ			
Natriumwaterstofcarbonaat	NEN-EN 898	VRJ			
Ozon	NEN-EN 1278	VRJ			
Kationische polyacrylamiden	NEN-EN 1410	?	te algemeen		
Periet in poedervorm	NEN-EN 12914	VRJ			
Polyaluminiumchloridehydroxide	NEN-EN 883	VRJ			
polyaluminiumchloridehydroxidesulfaat	NEN-EN 883	VRJ			
Polyaluminiumhydroxidechloridesilicaat	NEN-EN 885	VRJ			
Polyaluminiumhydroxidesulfaatsilicaat	NEN-EN 886	VRJ			
Polyaminen	NEN-EN 1409	2733	brandbaar, bijtend	3259 2734 2735	vast, bijtend voeibaar, bijtend, brandbaar voeibaar, bijtend
Puimsteen	NEN-EN 12906	VRJ			
Thermisch behandelde steenkoolproducten	NEN-EN 12907	VRJ			
Waterstofperoxide	NEN-EN 902	2014	20 - 60%	2984 2015	8 - 20% > 60%
IJzer(III)chloride	NEN-EN 888	2582	oplossing	1773	watervrij
IJzer(III)chloridesulfaat	NEN-EN 891	3264			
IJzer(II)sulfaat	NEN-EN 889	VRJ			
IJzer(III)sulfaat	NEN-EN 890	3264			
IJzergecoat geactiveerd aluminaat-granulaat	NEN-EN 14369	VRJ			
Gemodificeerd zetmeel	NEN-EN 1406	VRJ			
Zand en grind	NEN-EN 12904	VRJ			
Zoutzuur	NEN-EN 939	1789			
Zuurstof	NEN-EN 12876	1072	samengeperst	1073	sterk gekoeld, voeibaar
Zwaveloxide	NEN-EN 1019	1079			
Zwavelzuur	NEN-EN 899	1830	> 51%	2796 1831 1832	< 51% afgewerkt rokend

VI Checklist levering bulkchemicaliën

De onderstaande checklist is zo compleet mogelijk samengesteld. Drinkwaterbedrijven kunnen zelf beslissen wat wel/niet in de bij het bedrijf te gebruiken versie wordt opgenomen. De checklist zou op één A4-tje (eventueel dubbelzijdig gebruikt) moeten zijn afgedrukt.

Algemene informatie:	Deze kolom waar nodig invullen of doorhalen wat niet van toepassing is
Naam drinkwaterbedrijf	
Zuiveringsstation	
Datum	
Tijdstip van aankomst	
Tijdstip van vertrek	
Aard van de chemicaliën	
Nummer van de vrachtbrief	
Informatie m.b.t. ontvangst:	
Naam van de verantwoordelijke procestechnicus	
Naam van de chauffeur van de tankauto (met firmanaam vervoerder)	
Nummer van het paspoort of rijbewijs van de chauffeur ADR certificaat	
Kentekens van de tankauto: <ul style="list-style-type: none"> • trekker • oplegger 	<ul style="list-style-type: none"> • •
Controle:	
Technische staat van de tankauto (eerste indruk) Keuringsrapport	goed/niet goed ¹
Verzegelingen op de tankauto: <ul style="list-style-type: none"> • aanwezigheid • deugdelijkheid • nummers correct? 	<ul style="list-style-type: none"> • ja/nee • goed/niet goed • ja/nee
ECD/ERD-reinigingsattest (indien van toepassing): <ul style="list-style-type: none"> • beschikbaarheid • volledigheid van het attest • reinigingscode(s) volgens attest 	<ul style="list-style-type: none"> • ja/nee • ja/nee • goed/niet goed
Tijdsduur (globaal): <ul style="list-style-type: none"> • tussen reinigen/laden • tussen laden/afleveren 	<ul style="list-style-type: none"> • •
UN-nummer op de tankauto (indien noodzakelijk): <ul style="list-style-type: none"> • aanwezigheid • juistheid 	<ul style="list-style-type: none"> • ja/nee • goed/niet goed
CMR/AVC-vrachtbrief: <ul style="list-style-type: none"> • beschikbaarheid (het deel voor de 	<ul style="list-style-type: none"> • ja/nee

¹ Zonodig nader te omschrijven.

<p>geadresseerde)</p> <ul style="list-style-type: none"> • volledigheid van de vrachtbrief • aard en hoeveelheid van de vracht • certificatiemerk, bijvoorbeeld 'Kiwa Water Mark', op de vrachtbrief • certificaatnummer erkende kwaliteitsverklaring op de vrachtbrief • handelsnaam van de af te leveren chemicaliën op de vrachtbrief 	<ul style="list-style-type: none"> • ja/nee • ja/nee • ja/nee • ja/nee • ja/nee
Visuele beoordeling	wel/geen bijzonderheden; eventueel nader te omschrijven
Ingangscntrole chemicaliën (parameter(s) nader te omschrijven en indien van toepassing)	goed/niet goed
Monsterneming	Code
Lossen:	
Bijzonderheden/onregelmatigheden	wel/geen bijzonderheden; eventueel nader te omschrijven

VII Informatie voor de afnemer (drinkwaterbedrijf)

4.1.3 Specificaties t.b.v. bestelling door drinkwaterbedrijf

De specificaties waaraan de te bestellen drinkwaterchemicaliën dienen te voldoen vallen volledig onder de verantwoordelijkheid van de drinkwaterbedrijven en daarmee buiten het toepassingsgebied van deze beoordelingsrichtlijn.

Het moge duidelijk zijn dat de drinkwaterbedrijven slechts drinkwaterchemicaliën dienen te bestellen die beschikken over een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling. Verder dienen er eisen te worden gesteld aan het transport, zie 4.1.4, aflevering: ontvangst en controle, zie 4.1.5, en lossen, zie 4.1.6. Die eisen moeten op enige wijze in de leveringsvoorwaarden terugkomen zodat de leverancier weet waaraan een levering moet voldoen.

De vervoerder kan van te voren het kenteken van de tankauto, de naam van de chauffeur, en de verwachte aankomsttijd bij het drinkwaterbedrijf aangeven.

Zulks alsmede overige voorwaarden ter beoordeling van het drinkwaterbedrijf.

Gelet op het aantal zaken dat vanuit het ADR verplicht is en relevant is voor deze BRL, ligt het voor de hand om in de overeenkomst nadrukkelijk op te nemen dat opdrachtnemer het vervoer laat verrichten volgens de voorschriften van het ADR.

4.1.5 Aflevering: ontvangst en controle

Als alle onderdelen van de checklist akkoord bevonden zijn, wordt de verzegeling van het mangat verbroken en wordt er een visuele controle van de inhoud uitgevoerd. Alle controlewerkzaamheden (monsterneming etc.) dienen door de verantwoordelijke medewerker van het drinkwaterbedrijf te worden uitgevoerd. Het is belangrijk dat de zegels en zegelnummers altijd door de verantwoordelijke medewerker worden gecontroleerd. Alleen dan heeft verzegeling zin. Alle zegels moet vervolgens worden verwijderd door de verantwoordelijke medewerker van het drinkwaterbedrijf.

In sommige situaties zou het goed, praktisch en ook veilig(er) kunnen zijn de visuele controle (mede) uit te voeren aan de hand van een eerst genomen monster (monsterfles van kleurloos materiaal). Monsterneming uit een gevulde opslagtank of silo (dus na het lossen) kan een alternatief zijn.

Afhankelijk van de aard van een product kan er worden gelet op geur, kleur en troebeling. Ook de bevindingen hiervan kunnen worden vastgelegd op de checklist.

Als de visuele controle geen bijzonderheden oplevert, kan er een 'ingangscntrole' worden uitgevoerd. Daarmee wordt vastgesteld of het juiste product is aangeleverd en er abusievelijk geen ander product of andere kwaliteit (indien van toepassing) is geladen. Dat is mogelijk via een 'eenvoudige en snelle' test (bijvoorbeeld dichtheidsmeting). De aard van zo'n test is productafhankelijk.

Alle bevindingen van de verantwoordelijke medewerker aan de hand van de checklist, de visuele controle en deingangscntrole moeten al dan niet leiden tot 'groen licht' om een lading te lossen. Reeds bij één 'niet in orde' van de checklist moet hij in overleg treden met zijn leidinggevende.

De controle van de eis dat het juiste product moet worden afgeleverd, vindt plaats door middel van monsterneming en analyse. Hiervoor wordt een onderdeel in de checklist opgenomen (na de ondertekening).

Het vastleggen van gegevens van een monsterneming dient ondubbelzinnig te gebeuren. Dat betekent dat de datum en eventueel het tijdstip waarop het monster is genomen moeten zijn vastgelegd, samen met het nummer van de vrachtbrief.

Met het voor kwaliteitscontrole genomen monster wordt vastgesteld of het product het juiste gehalte van de werkzame stof bevat. Deze kwaliteitscontrole vindt voor iedere lossing plaats.

4.1.6 Lossen

Het lossen van chemicaliën gebeurt bij voorkeur in een 'quarantaine-inrichting' in verband met kwaliteitscontrole waarvan de uitkomsten doorgaans niet voor het eigenlijke lossen beschikbaar zijn.

Indien een tankauto achter elkaar meerdere zuiveringsstations (van een drinkwaterbedrijf) aandoet en daarbij niet in een keer de gehele maar steeds een deel van de lading lost, zullen voor vertrek naar een volgend zuiveringsstation de verbroken zegels opnieuw dienen te worden verzegeld. Daarvoor zullen dan de benodigde voorzieningen op het betreffende zuiveringsstation aanwezig moeten zijn en moet er een dergelijke eis in de leveringsvoorwaarden worden opgenomen.

De chauffeur en de verantwoordelijke medewerker van het drinkwaterbedrijf dienen, zeker als het om gevaarlijke chemicaliën gaat, tijdens het lossen ononderbroken bij de tankauto aanwezig te zijn.

Eventuele onregelmatigheden tijdens de gehele losprocedure worden door de verantwoordelijke medewerker van het drinkwaterbedrijf aangemerkt op de checklist.

Als de lading volledig is gelost, ondertekent deze de vrachtbrief, waarna de chauffeur zich afmeldt en vertrekt.

Onvolkomenheden van individuele leveringen die bij het lossen duidelijk worden dienen (via de checklist) te worden gemeld bij de afdeling inkoop die actie onderneemt richting de betreffende leverancier.

4.1.7 Opslag

Op zuiveringsstations zal doorgaans sprake zijn van volledig dedicated silo's of tanks. Reinigings- en/of spoelprocedures voor tanks/silo's zijn daarom niet of beperkt aan de orde.

In het geval de kwaliteitscontrole inclusief de contra-expertise leidt tot afkeur van een levering waardoor die levering moet worden verwijderd en afgevoerd, dienen er voorzieningen voor verwijdering uit een opslagfaciliteit beschikbaar te zijn of te kunnen worden aangebracht.

Mede in verband met veiligheidsaspecten kunnen eisen geformuleerd worden ten aanzien van de toegankelijkheid van opslagfaciliteiten voor chemicaliën voor medewerkers van een zuiveringsstation in verband met de verstoring van de kwaliteit daarvan zowel opzettelijk als door menselijk falen.

Bij het gebruik van een quarantaine-inrichting op een zuiveringsstation zouden direct na het lossen alle openingen daarvan, kleppen daaraan en pompen daarbij kunnen worden verzegeld of op een andere wijze worden voorzien van een signalering waaruit blijkt dat het daarin aanwezige product nog niet is vrijgegeven voor gebruik. Zodra de uitkomsten van de kwaliteitscontrole bekend zijn en een positief beeld laten zien, kan deze opslagfaciliteit worden vrijgegeven en mag de bewuste levering in gebruik worden genomen.

Afkeur na kwaliteitscontrole inclusief contra-expertise betekent verwijdering en afvoer van een levering (door de leverancier). Daarvoor dienen voorzieningen aanwezig te zijn dan wel te kunnen worden geïnstalleerd.

Tijdens de opslag op het zuiveringsstation mag de kwaliteit van chemicaliën niet significant verminderen als gevolg van stoffen die worden afgegeven door en/of migreren uit materialen of als gevolg van externe invloeden.

Op tanks/silo's dienen voorzieningen voor monsterneming aanwezig te zijn zodat te allen tijde kwaliteitscontrole uitgevoerd kan worden indien daartoe aanleiding zou zijn of ontstaan.

Voor eventuele visuele inspecties en onderhoud is het gewenst/noodzakelijk dat tanks/silo's toegankelijk zijn.

Vooraf bij opslag gedurende lange(re) tijd kan het voor bepaalde producten zinvol zijn kwaliteitscontrole ten aanzien van gehalte aan werkzame stof periodiek te herhalen.

Voor verwijdering en afvoer van een levering moeten voorzieningen aanwezig zijn of kunnen worden aangebracht.

4.1.8 Verdunnen

Chemicaliën mogen alleen verdund worden met drinkwater of daaruit bereid demiwater.

Het moet voor gebruikers duidelijk zijn of een geprepareerde batch van verdunde chemicaliën al dan niet is vrijgegeven voor gebruik.

Tijdens de bereiding mag de kwaliteit van verdunde chemicaliën niet significant verminderen als gevolg van stoffen die worden afgegeven door en/of migreren uit materialen die bij de bereiding worden ingezet.

Het verdunnen van chemicaliën moet zijn vastgelegd in een procedure of werkinstructie. Dat geldt ook voor de vrijgave na bereiding.

De eis ten aanzien van kwaliteitsvermindering als gevolg van toegepaste materialen wordt geborgd door de keuze van de juiste materialen.

Het functioneren van een procedure of werkinstructie van een drinkwaterbedrijf en/of op een zuiveringsstation voor de vrijgave van nieuw geleverde chemicaliën dient te worden gecontroleerd via interne en externe audits in het kader van het kwaliteitssysteem (systeemcertificatie).

4.1.9 Gebruik

De materialen van leidingwerk en randapparatuur zoals doseerpompen tussen een silo of tank met de te doseren chemicaliën en de zuiveringsinstallatie mogen de kwaliteit van de chemicaliën niet significant doen verminderen als gevolg van stoffen die worden afgegeven en/of migreren.

Bij het gebruik van chemicaliën geldt: hoe beperkter toegankelijk voor medewerkers en anderen des te kleiner de risico's voor de kwaliteit als gevolg van opzettelijke verstoring of door menselijk falen.

Producten in contact met voor menselijke consumptie bedoeld water worden toegelaten en gecertificeerd in relatie tot hun toepassing en gebruik. Laatstgenoemde aspecten worden daarom kort maar zo duidelijk en ondubbelzinnig mogelijk omschreven in een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling. Een drinkwaterbedrijf als gebruiker van een product dient hiermee rekening te houden.

Tijdens het gebruik mag de kwaliteit van chemicaliën niet significant verminderen als gevolg van stoffen die worden afgegeven door en/of migreren uit materialen die bij bijvoorbeeld de dosering worden ingezet.

De geldigheid van een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling op een product dient regelmatig geverifieerd te worden.

In de praktijk van de zuivering moet rekening worden gehouden met de op een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling nader omschreven toepassing en gebruik.

De toegankelijkheid van in gebruik zijnde chemicaliën en de daarbij gebruikte apparatuur moet worden beperkt.

De eis ten aanzien van kwaliteitsvermindering als gevolg van toegepaste materialen wordt geborgd door de keuze van inerte materialen.

De eisen in verband met een erkende kwaliteitsverklaring volgens de Regeling en de toegankelijkheid van chemicaliën dienen te zijn/worden vastgelegd in procedures of werkinstructies die in de organisatie geoperationaliseerd moeten zijn of worden.

Controle

Het functioneren van een procedure of werkinstructie van een drinkwaterbedrijf en/of op een zuiveringsstation voor de vrijgave van nieuw geleverde chemicaliën dient te worden gecontroleerd via interne en externe audits in het kader van het kwaliteitssysteem (systeemcertificatie).

Corrigerende maatregelen

De bevindingen van audits kunnen leiden tot aanscherpen van procedures/werkinstructies tijdens bijvoorbeeld een werkoverleg.

Als er tijdens het gebruik van chemicaliën tekortkomingen ten aanzien van de kwaliteit naar voren zouden komen, dan dient de leverancier daarover te worden geïnformeerd. De certificerende instelling dient een kopie van de correspondentie te ontvangen.